

Санчата

Стефаник Василь Семенович

Іванко. Марія, його сестра. Мама їх.

Мужицька хата взимі. Мама і Марія сидять на лаві під вікном. Мама пряде куделю. Марія вишиває плечика. На печі з-за горну видко малу ніжку, відти падають на припічок маленькі трісочки. В хаті.

Мама. Ти знов майструєш, майстре? Я то тебе, мой, намайструю! Аби-м де ніж сховала — все найде. Але, коби-с си втев та аби-с плакав, тож-то спарю.

Іванко. Ая! Таки зараз?

Мама. Но, но!

М а р і я. Аякай, аякай, але як скау дєдєві, що з кошниці драниці витегаєш та санки майструєш, то вони тебе облуп'є.

Мама. То він санки майструє, цес кустрюбатий майстер? (Підлізає на піч та й відбирає санчата. То дві драничці, споєні поперечкою і затесані, як копила від саней). А то стариган, вже би худібку обійшов, а він сидить у попелі та санки віроб'єє. А потім, сновида, лізе в сніг, та й кашляє, і спати не дає.

Іванко (зсувається з печі, в одній руці великий ніж, а в другій друга поперечка від саночок та крізь плач). Чекайте, чекайте, не куп'ю вам червоних чобіт д' великодню.

Мама (усміхається). Не треба мені твоїх чобіт.

Марія. Та най майструє, мамо, бо ме ландувати лавицями, та павуків шукати, та й стіни обшуровувати.

Мама. На! Майструй, але якби-х ті надворі вздріла, та й амінь ті зроб'ю. (До Марії). Але всему то ти, сивуле, винна, бо даєш му чобота, а воно плентаєси по надвірку.

Іванко сідав серед хати та й теше другу поперечку. Іване, йдеш на піч? На голі землі чипітимеш?

Іванко лізе назад на піч, і трісочки знов падають на припічок.

Дівко, ня, може би-с собі найшла яку роботу? Вішиваєш та вімережуєш, як безробітна,

Марія. Таже взимі нема сапання, не знати, що робити? (Прикладає плечика до рукавів).

Дивітько си, як файно!

Мама. Файно, файно, але чес корови доїти. (Виходить).

Іванко. Маріє, пусти надвір, лиш трошки. (Злізає з печі з готовими санчатами).

Марія. Заберешси. Треба мені ганьбу за тебе відбирати?

Іванко. Чека, чекаї А волічку тобі не звивавсми? А видиш? Пусти, пустиі

Марія. Про мене, але мама наб'ють.

Іванко. Ая! Зараз-таки. (Витягає з-під постелі сестрині чоботи і влізає в них та й шкрьомбає по хаті).

Марія. Ой ти, шкрьомбо підвіяна! Ходи, най онучі навюю на ноги, бо заков'єзниш. (Саджає Іванка на коліна і вбирає).

Іванко. Маріє, борзо, бо мама надійдуть.

Марія. Годи! (Завиває братові голову червоною платиною і вбирає в кожушинку).

Іванко, так убраний, йде до дверей. Таже груди голі, чекай, най ті зацінкаю. (Зацінкує).

Іванко виходить. На снігу.

Дві вишні за хатою обсіпані снігом. Горбик. Іванко попід вишні бредє снігом та все оглядається на санчата. Паде в сніг. «Агій», — каже та встає. Бродить по снігу та все глядить на санчата і знов паде. «Та-бо», — говорить і підіймається. Стоїть, витягає руку з рукава і шпортає пальцем в снігу, конче хоче здоймити звїздочку біленьку, що блищить в снігу. Пробує кілька разів — не можна. «Заєдно втече», — говорить та кладе змерзлий палець у рот і другою рукою тягне санчата. Бродить ще хвилинку:

«Я вже йду до хати». Заходить в задні двері. Знов у хаті.

Мама. Ци ти, дівко, маєш розум, ци ти вістаріла єго, що пускаєш дитину у сніг? Посинів і замерз, як кочен. Але бігме, скажу дєдєві, най го і вб'є. Дуже замерз?

Іванко. Так щипає в пальці, що є!

Мама. Видиш, дівко, видиш твій розум? Таже розбери го. Та води дай, най му запарі відійдуть.

Марія. Видиш, чорте, лиш ганьби наслухайси за тебе. (Термосить ним),

Мама. Борзо, борзо, бо дєдя йде до хати.

Обі скоро розбирають Іванка, він лізе на піч, а мама ховає саночки під постіль.

Постійна адреса: http://ukrlit.org/stefanyk_vasyl_semenovych/sanchata